

DOMAĆA PODUZEĆA POD INOZEMNOM KONTROLOM (iFATS) U 2019. FOREIGN CONTROLLED ENTERPRISES (iFATS), 2019

Gotovo trećinu dodane vrijednosti ostvarila su poduzeća pod inozemnom kontrolom

U područjima NKD-a 2007. koja se odnose na nefinancijsko poslovno gospodarstvo¹⁾ u 2019., od 182 394 aktivna poduzeća 6 772 poduzeća bila su pod inozemnom kontrolom (iFATS), što je 3,7% od ukupnog broja aktivnih poduzeća u spomenutim područjima. U tim poduzećima bilo je zaposleno 193 726 osoba, što je 17,4% od ukupnog broja zaposlenih osoba u spomenutim područjima.

Poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) u 2019. ostvarila su promet od 232,6 milijardi kuna, što je 32,4% od ukupnog prometa nefinancijskoga poslovnoga gospodarstva, i dodanu vrijednost od 59,5 milijardi kuna ili 29,2% dodane vrijednosti ukupnoga nefinancijskoga poslovnoga gospodarstva.

Podaci se prvi put objavljuju na razini statističke jedinice "poduzeće" u skladu s definicijom i pravilima navedenima u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 696/93 od 15. ožujka 1993. o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice.

Detaljni podaci dostupni su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku na adresi www.dzs.hr, u dijelu "Baze podataka", gdje je omogućeno pregledavanje i ispis podataka u različitim oblicima.

1) Nefinancijsko poslovno gospodarstvo obuhvaća djelatnosti područja B do J i L do N te odjeljak 95 područja S NKD-a 2007., odnosno djelatnosti koje u najvećem dijelu čine tzv. realni sektor.

Almost one third of value added was realised by foreign controlled enterprises

In the NKD 2007. sections related to the non-financial business economy¹⁾, in 2019, out of 182 394 active enterprises, 6 772 were foreign controlled enterprises (iFATS), which is 3.7% of the total number of active enterprises in these sections. There were 193 726 persons employed in these enterprises, which is 17.4% of the total number of persons employed in these sections.

In 2019, foreign controlled enterprises (iFATS) realised a turnover of 232.6 billion kuna, which is 32.4% of the total turnover realised by the non-financial business economy, and a value added of 59.5 billion kuna or 29.2% of the total value added of the non-financial business economy.

The data are published for the first time at the level of the statistical unit "enterprise" in accordance with the definition and rules set out in Council Regulation (EEC) No. 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community.

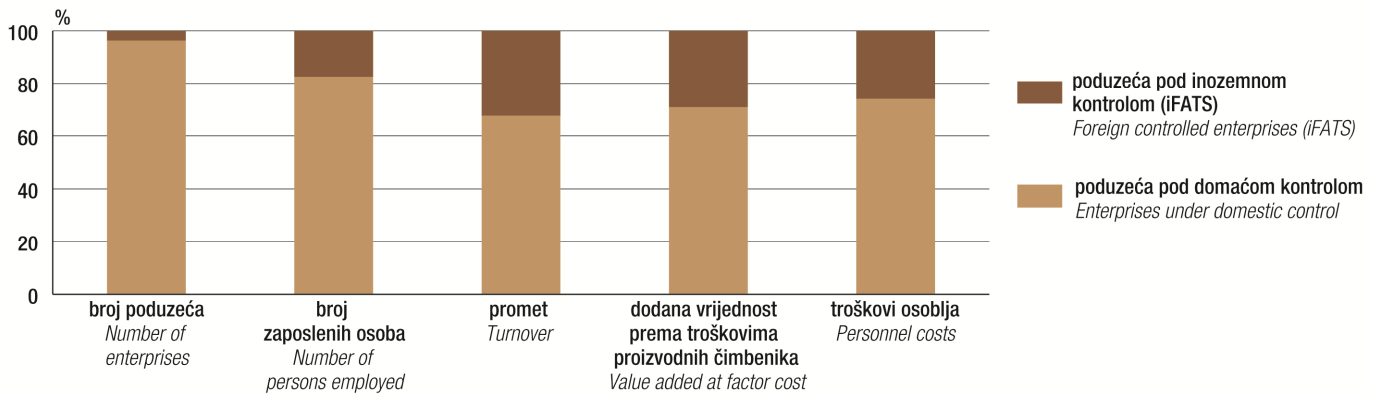
Detailed data are available on the web site of the Croatian Bureau of Statistics at www.dzs.hr, under "Databases", which enables browsing and exporting of data in various formats.

1) Non-financial business economy includes activities of sections B – J and L – N as well as division 95 of section S, NKD 2007., regarding activities that in major part represent the so-called "real" sector.

1. DOMAĆA PODUZEĆA POD INOZEMNOM KONTROLOM (iFATS) U 2019. FOREIGN CONTROLLED ENTERPRISES (iFATS), 2019

	Broj poduzeća Number of enterprises	Broj zaposlenih osoba Number of persons employed	Promet, mil. kuna Turnover, mln kuna	Dodana vrijednost prema troškovima proizvodnih čimbenika, mil. kuna Value added at factor cost, mln kuna	Troškovi osoblja, mil. kuna Personnel costs, mln kuna	
Nefinancijsko poslovno gospodarstvo – ukupno	182 394	1 111 669	717 706	203 865	111 653	Non-financial business economy – total
Poduzeća pod domaćom kontrolom	175 622	917 943	485 072	144 340	82 585	Enterprises under domestic control
Poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS)	6 772	193 726	232 633	59 525	29 067	Foreign controlled enterprises (iFATS)
Države članice EU-28	4 955	143 162	173 044	43 703	20 900	Intra EU-28
Države izvan EU-28	1 817	50 564	59 588	15 822	8 166	Extra EU-28

G-1. PODUZEĆA POD DOMAĆOM I INOZEMNOM KONTROLOM
ENTERPRISES UNDER DOMESTIC CONTROL AND FOREIGN CONTROLLED ENTERPRISES

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom – tuzemne FATS statistike (iFATS) opisuju aktivnosti inozemnih povezanih poduzeća rezidentnih u zemlji u kojoj se prikupljaju statistički podaci. Prema Eurostatovoj metodologiji, inozemnu jedinicu kontrole treba odrediti prema krajnjoj kontrolnoj institucionalnoj jedinici inozemnoga povezanog poduzeća (KJK-u) koju ne kontrolira druga institucionalna jedinica što bi se nalazila iznad nje u kontrolnom lancu inozemnih povezanih poduzeća. KJK je u ovom istraživanju, zbog nedostatka relevantnih izvora za njegovu detekciju, za razdoblje 2008. – 2015. određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnog vlasnika. Počevši s 2016. referentnom godinom, KJK se preuzima iz Europskog registra grupa poduzeća (EGR-a), a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u, KJK je i dalje određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnog vlasnika.

Svrha istraživanja iFATS-a jest mjerenje izravnih i neizravnih utjecaja inozemne kontrole na zaposlenost, plaće i produktivnost u Republici Hrvatskoj prema područjima NKD-a; za pripremu gospodarskih, konkurentskih, poduzetničkih, istraživačkih, razvojno-tehničkih i politika zapošljavanja u kontekstu procesa liberalizacije. Istraživanje se provodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 716/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o statistici Zajednice u vezi sa strukturom i aktivnostima inozemnih povezanih poduzeća – Uredba o FATS-u. Podaci su dostupni od 2008.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o iFATS-u preuzeti su iz konačne godišnje obrade strukturnih poslovnih statistika (SPS-a) za domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom. Podaci za kompilaciju SPS-a i izračune pokazatelja SPS-a prikupljaju se u cijelosti iz postojećih administrativnih i statističkih izvora.

Glavni izvor podataka za područja B do J i L do N te odjeljak 95 područja S jest Godišnji financijski izvještaj poduzetnika (obrazac GFI-POD) **dobiven od** Financijske agencije. Dodatni izvori podataka jesu ostali financijski izvještaji, evidencije Porezne uprave (poreza na dobit i dohodak) te vlastita istraživanja Državnog zavoda za statistiku (obraci IDU-OK i INV-P) u skladu s relevantnom metodologijom.

Jedinice promatranja

Jedinica promatranja za iFATS jest poduzeće – poslovni subjekt koji čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i/ili usluga i ima određeni stupanj autonomije te posluje na području Republike Hrvatske, a pod inozemnom je kontrolom.

NOTES ON METHODOLOGY

Inward foreign affiliates statistics (iFATS) describe the activity of foreign affiliates resident in the compiling economy. According to Eurostat's methodology, a controlling institutional unit should be determined according to the ultimate controlling institutional unit of a foreign affiliate (UCI), which is not controlled by another institutional unit within the foreign affiliate's chain of command. In this survey, due to a lack of relevant sources for its detection, UCI is determined for the period from 2008 to 2015 by a substitution criterion based on the headquarters of the first foreign owner. Starting with the 2016 reference year, UCI has been taken over from the EuroGroups Register (EGR), while, concerning all enterprises not recorded in the EGR, UCI is still determined by a substitution criterion based on the headquarters of the first foreign owner.

The purpose of the iFATS survey is measuring direct and indirect effects of foreign control on employment, wages and productivity in the Republic of Croatia by NKD sections; for the preparation of economic, competition, enterprise, research, technical development and employment policies in the context of the liberalisation process. The survey is carried out in accordance with the Regulation (EC) No. 716/2007 of the European Parliament and the Council (EC) of 20 June 2007 on the structure and activity of foreign affiliates – the FATS Regulation. Data have been available since 2008.

Sources and methods of data collection

Data on iFATS have been taken over from the annual processing of the structural business statistics (SBS) for the inward foreign affiliates statistics. The SBS compilation data as well as those used in the calculation of SBS indicators are collected from existing administrative and statistical sources.

*The principal data source in sections B – J and L – N as well as in division 95 of section S is the Annual Financial Report of Entrepreneurs (GFI-POD form) **obtained from** the Financial Agency. Additional data sources are other financial reports, records of the Tax Administration (profit and income taxes) and own surveys of the Croatian Bureau of Statistics (IDU-OK and INV-P forms) according to the relevant methodology.*

Observation units

Observation unit for iFATS is an enterprise – business entity that is an organisational unit producing goods and/or services, which benefits from a certain degree of autonomy and operates on the territory of the Republic of Croatia under foreign control.

Ovisno o poslovnim i organizacijskim okolnostima, može odgovarati samo jednoj pravnoj jedinici ili skupini od nekoliko pravnih jedinica. U poduzeća su, osim pravnih jedinica, također uključena slobodna zanimanja i obrti (od 2019. i oni čija je aktivnost utvrđena na temelju prijava poreza na dohodak u paušalnom iznosu). Potpuno se implementira Uredba Vijeća (EEZ) br. 696/93 od 15. ožujka 1993. o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. (poveznica: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A31993R0696>) te poduzeća postaju glavna jedinica promatranja u strukturnim poslovnim statistikama.

Do referentne godine 2019. pravne i fizičke osobe bile su tretirane kao zamjena za poduzeće. Primjena zajedničke EU-ove definicije poduzeća omogućit će preciznu distinkciju između tih pojmova.

Obuhvat jedinica prema KJK-u preuzima se iz EGR-a, a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u formira se prema informacijama Hrvatske narodne banke.

Svakom poduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Statistički poslovni registar (SPR) Državnog zavoda za statistiku.

Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno, ako se to ne može sa sigurnošću utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih.

Obuhvat

Podaci su prikazani prema područjima i odjeljcima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD-a 2007.), u kombinaciji s geografskom raščlambom.

Obuhvaćena su aktivna poduzeća koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja B do J i L do N te u odjeljak 95 područja S NKD-a 2007.

Povjerljivost

Agregirani podaci kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Uredbom (EU) br. 250/2009 Europske komisije tretiraju se kao takvi i ne objavljuju se.

Definicije varijabli

Broj poduzeća (EU-ova šifra 11110) jest broj poduzeća pod inozemnom kontrolom, registriranih u Statističkome poslovnom registru koja su bila aktivna barem dio izvještajnog razdoblja.

Broj zaposlenih osoba (EU-ova šifra 16110) jest ukupan broj osoba koje rade u poduzeću (uključujući vlasnike koji rade, ortake koji redovito rade u jedinici, neplaćene obiteljske radnike i volontere) te osoba koje rade izvan poduzeća kojem pripadaju, a ono ih plaća.

Promet (EU-ova šifra 12110) obuhvaća obračunane prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga trećim stranama, bez odbitnog PDV-a. Isključeni su financijski, ostali i izvanredni prihodi.

Dodana vrijednost prema troškovima proizvodnih čimbenika (EU-ova šifra 12150) jest bruto zarada od poslovnih aktivnosti prilagođena za operativne subvencije i indirektno poreze, izračunana u bruto izrazu (bez oduzimanja amortizacije). Prihod i rashod klasificiran kao financijski isključen je iz dodane vrijednosti.

Troškovi osoblja (EU-ova šifra 13310) jesu naknade koje je poslodavac obračunao i plative su zaposlenicima u zamjenu za obavljen rad, a sastoje se od nadnica i plaća (EU-ova šifra 13320) i troškova socijalnog osiguranja (EU-ova šifra 13330).

Depending on the business and organisational situation, it may correspond to only one legal unit or a group of several legal units. In addition to legal units, enterprises also include free lances and crafts (since 2019, also those whose activity has been determined on the basis of income tax returns in a lump sum). Council Regulation (EEC) No. 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31993R0696>) is fully implemented, and enterprises become the central unit of presentation in structural business statistics.

Until the 2019 reference year, legal entities and natural persons were treated as proxies for enterprises, while the use of the common EU definition of enterprises will ensure a clear distinction between these terms.

Units according to the UCI are taken over from the EGR, while the coverage of business entities that are not registered in the EGR is formed according to the information received from the Croatian National Bank.

Each enterprise as a whole is assigned a code number of its principal activity according to the National Classification of Activities. The principal activity is determined and updated by the Statistical Business Register (SBR) of the Croatian Bureau of Statistics.

The criterion for determining the principal activity is the largest share in the total value added of an enterprise. If it is not possible to obtain the accurate information on the value added, the activity classification has to be determined by using substitute criteria, such as income and/or the number of employed persons.

Coverage

Data are presented by sections and divisions of the National Classification of Activities, 2007 version (NKD 2007.), combined with the geographical breakdown.

They include active enterprises that are classified into sections B – J and L – N as well as into division 95 of section S of the NKD 2007., according to their principal activity.

Confidentiality

Aggregate data, for which confidentiality must be upheld (because of a small number of units, the dominance rule or secondary confidentiality rule), are treated as such and are not published in line with the Official Statistics Act (NN, No. 25/20) and the Commission Regulation (EC) No. 250/2009.

Definitions of variables

Number of enterprises (EU code 11110) is the number of enterprises under foreign control, registered in the Statistical Business Register that were active during at least a part of the reference period.

Number of persons employed (EU code 16110) is defined as the total number of persons who work in an enterprise (including working proprietors, partners working regularly in the unit, unpaid family workers and voluntary workers), as well as persons who work outside the enterprise they belong to but are paid by it.

Turnover (EU code 12110) comprises the total accrued incomes from market sales of goods or services to third parties, with the exception of deductible VAT. Incomes classified as financial, other and extraordinary ones are excluded.

Value added at factor costs (EU code 12150) is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes, calculated gross (depreciation is not subtracted). Income and expenditure classified as financial is excluded from value added.

Personnel costs (EU code 13310) are remunerations calculated and payable by employers to employees in return for the work done. They are made up of wages and salaries (EU code 13320) and social security costs (EU code 13330).

Kratice

EEZ	Europska ekonomska zajednica
EU	Europska unija
EU-28	Europska unija (28 zemalja članica)
EU-ova šifra	šifra varijable Europske unije
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
FATS	poduzeća pod inozemnom kontrolom
KJK	krajnja institucionalna jedinica kontrole inozemne podružnice
mil.	milijun
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
PDV	porez na dodanu vrijednost

Abbreviations

EC	European Community
EEC	European Economic Community
EU	European Union
EU-28	European Union (28 Member States)
EU code	EU code of variables
Eurostat	statistical office of the European Union
FATS	foreign affiliates statistics
mln kuna	million kuna
NKD 2007.	National Classification of Activities, 2007 version
NN	Narodne novine, official gazette of the Republic of Croatia
UCI	ultimate controlling institutional unit
VAT	value added tax

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Published by the Croatian Bureau of Statistics, Zagreb, Ilica 3, P. O. B. 80

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-111, telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4817-666

Novinarski upiti/ Press corner: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Persons responsible:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Milenka Primorac Čačić, Director of Business Statistics Directorate

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Lidija Brković, Director General

Prigledile: Paula Nimac, Lucija Babić i Ana Bašadur

Prepared by: Paula Nimac, Lucija Babić and Ana Bašadur

**MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.**

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Customer Relations and Data Protection Department

Informacije i korisnički zahtjevi
Information and user requests

Pretplata publikacija
Subscription

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154
Elektronička pošta/ E-mail: stat.info@dzs.hr
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-115
Elektronička pošta/ E-mail: prodaja@dzs.hr
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148